

मराठी समाजशास्त्र परिषदेकडून जगन कराडे यांचा सन्मान

लोकमत न्यूज नेटवर्क

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाच्या समाजशास्त्र अधिविभागाचे प्रमुख डॉ.

जगन कराडे यांना मराठी समाजशास्त्र परिषदेने दोन पुरस्कारांनी सन्मानित केले आहे. रत्नागिरी

येथे दि. १२ एप्रिल रोजी पुरस्कार प्रदान करण्यात आले.

मराठी समाजशास्त्र परिषदेने या वर्षापासून महाराष्ट्रातील समाजशास्त्र या विषयात शैक्षणिक भर घालणाऱ्या प्राध्यापकास. डॉ. प्रदीप आगलावे उत्कृष्ट संशोधक अथवा प्राध्यापक पुरस्कार तसेच आयसीएसएसआर आणि विद्यापीठ अनुदान आयोग

पुरस्कृत संशोधक ग्रंथास डॉ. सूर्यकांत घुगरे संशोधक ग्रंथ पुरस्काराची सुरुवात केली आहे. पहिल्या पुरस्कारासाठी स्वतः डॉ. कराडे, तर दुसऱ्या पुरस्कारासाठी त्यांचे 'ऑक्युपेशनल मोबीलिटी अमंग शेड्युल्ड कास्ट' पुस्तक पात्र ठरले. परिषदेचे ३१वे राष्ट्रीय अधिवेशन दि. ११ व १२ एप्रिल रोजी रत्नागिरीच्या आर.टी. गोगटे कला व विज्ञान आणि आर. व्ही. जोगळेकर वाणिज्य महाविद्यालयात झाले. त्यावेळी डॉ. कराडे यांना ज्येष्ठ समाजशास्त्रज्ञ डॉ. पी. जी. जोगदंड यांच्या हस्ते पुरस्कार प्रदान करण्यात आले. यावेळी प्राचार्य डॉ. पी. पी. कुलकर्णी, परिषदेचे अध्यक्ष डॉ. नारायण कांबळे उपस्थित होते. डॉ. कराडे यांनी मराठी समाजशास्त्र परिषदेचे अध्यक्षस्थान भूषविले आहे.

पुढारी

‘विवेकानंद’मध्ये नेट-सेट परीक्षा कार्यशाळा

कोल्हापूर : विवेकानंद कॉलेजमध्ये गणित विभाग व आयक्यौएसी यांच्या संयुक्त विद्यमाने ‘नेट-सेट गणित विषयाच्या परीक्षेची तयारी कशी करावयाची’ या संदर्भात सात दिवसांची कार्यशाळा झाली.

कार्यशाळेचे उद्घाटन प्राचार्य डॉ. आर. आर. कुंभार यांनी केले. कार्यशाळेत प्रा. डॉ. सुभाष केंद्रे, सौरभ स्वामी, गौरी मोरे, महेश जेरे, परशुराम माने, डॉ. किशोर कुच्चे यांनी अनुक्रमे मार्गदर्शन केले. कार्यशाळेचे आयोजन गणित विभागप्रमुख प्रा. एस. पी. पाटणकर यांनी केले. यावेळी प्रा. एस. पी. थोरात, डॉ. श्रुती जोशी, डॉ. व्ही. बी. वाघमारे उपस्थित होते.

पुढारी

अरुणा पाटील यांच्याकडून महावीर अध्यासन केंद्रास १५ लाखांची देणगी

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

भगवान महावीर जयंतीचे औचित्य साधत जयसिंगपूर येथील दानचिंतामणी अरुणा पाटील यांनी शिवाजी विद्यापीठाच्या भगवान महावीर अध्यासनाच्या प्रस्तावित इमारतीतील संशोधन कक्ष क्र.१ यासाठी १५ लाख रुपयांची देणगी दिली.

दक्षिण जैन बोर्डिंग येथे महावीर जयंतीनिमित्त आयोजित व्याख्यान व ग्रंथप्रकाशन कार्यक्रमात प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस. पाटील यांच्याकडे

धनादेश सुपूर्द केला. भगवान महावीर जयंतीनिमित्त आयोजित कार्यक्रमात सांगलीचे डॉ. व दक्षिण भारत जैन समितीचे महामंत्री डॉ. अजित पाटील यांचे 'जागतिकीकरण व अनेकांत' या विषयावर व्याख्यान झाले. अध्यक्षस्थानी उद्योगपती नेमचंद संगवी होते.

कार्यक्रमात प्राचार्य श्रीधर हेरवाडे लिखित पुण्यप्रसारक धर्मप्रभातक दशधर्म या ग्रंथाचे प्रकाशन डॉ. पी. एस. पाटील यांच्या हस्ते झाले.

भगवान महावीर अध्यासनाचे डॉ. विजय ककडे यांनी प्रास्ताविक केले. सूत्रसंचालन संदीप पाटील यांनी केले. दक्षिण भारत जैन बोर्डिंग कोल्हापूरचे सुरेश रोटे यांनी आभार मानले. यावेळी संजय शेटे, सुरेंद्र जैन, प्राचार्य लोखंडे, एसपीवेल्थचे अनिल पाटील, माजी नगरसेविका प्रतिज्ञा उत्तरे उपस्थित होते.

पुढारी

डॉ. कराडे यांना समाजशास्त्र परिषदेचे पुरस्कार
कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाच्या समाजशास्त्र अधिविभागाचे प्रमुख

डॉ. जगन कराडे यांना मराठी समाजशास्त्र परिषदेचे
 दोन पुरस्कार प्राप्त झाले आहेत. रत्नागिरी येथे
 ज्येष्ठ समाजशास्त्रज्ञ डॉ. पी. जी. जोगदंड यांच्या
 हस्ते पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. समाजशास्त्र
 विषयात शैक्षणिक भर घालणाऱ्या प्राध्यापकास

डॉ. प्रदीप आगलावे उत्कृष्ट संशोधक, प्राध्यापक पुरस्कार व आय.
 सी. एस. एस. आर. व विद्यापीठ अनुदान आयोग पुरस्कृत संशोधक
 ग्रंथास डॉ. सूर्यकांत घुगरे संशोधक ग्रंथ पुरस्कार दिला जातो. पहिल्या
 पुरस्कारासाठी स्वतः डॉ. कराडे तर दुसऱ्या पुरस्कारासाठी त्यांचे
 'ऑक्युपेशनल मोबीलिटी अमंग शेड्युल्ड कास्ट' पुस्तक पात्र ठरले.

पुढारी

विद्यापीठातील स्वप्नजित मुळीक यांना
राष्ट्रीय 'अन्वेषण' स्पर्धेत पुरस्कार

कोल्हापूर : भारतीय विद्यापीठ संघटना (दिल्ली) व सागरी शिक्षण
प्रशिक्षण ऑकेडमी (चेन्नई) यांच्या वतीने राष्ट्रीयस्तरावर आयोजित
अन्वेषण स्पर्धेत स्वप्नजित मुळीक यांना सर्वोत्तम संशोधन प्रकल्प
पुरस्कार प्राप्त झाला. स्पर्धेत मुळीक यांनी 'नॅनो संमिश्रेच्या वापरातून
सुपर कॉसिटर निर्मिती' या विषयावर संशोधन प्रकल्प सादर केला होता.
त्यांना शिवाजी विद्यापीठातील प्रा. सागर डेक्लेर यांचे मार्गदर्शन लाभले.
त्यांच्या यशाबद्दल कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिर्के, प्र-कुलगुरु डॉ. पी. एस.
पाटील, प्रभारी कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे यांनी अभिनंदन केले आहे.

खेलो इंडिया नेमबाजी स्पर्धेसाठी राबिया काकितकरयी निवड

कोल्हापूर : मेरठ (हरियाणा) येथे झालेल्या अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ नेमबाजी स्पर्धेत १० मीटर एअर पिस्तूल मिक्स या प्रकारात उत्कृष्ट कामगिरी करणाऱ्या राबिया अकबर काकितकरने उत्कृष्ट कामगिरी केली.

तिच्या या कामगिरीची दखल घेऊन खेलो इंडिया २०२२ अंतर्गत होणाऱ्या १० मीटर एअर पिस्तूल महिला संघात निवड केली आहे.

मेरठमधील स्पर्धेत देशातील २०५ हून अधिक विद्यापीठांतून १२०० नेमबाज सहभागी झाले होते. राबियाने गेल्या काही वर्षात उत्कृष्ट कामगिरी करत राष्ट्रीय स्पर्धामध्ये १५ पदके मिळवली आहेत. राबियाला शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिर्के, माजी आमदार चंद्रदीप नरके, आंतरराष्ट्रीय मान्यताप्राप्त प्रशिक्षक युवराज चौगले व प्रशिक्षक विजय रोकडे यांचे मार्गदर्शन लाभत आहे.

फक्त शंभर रुपयात अधिकतम क्षमतेचा सौर घट

शिवाजी विद्यापीठातील रसायनशास्त्र विभागातील डॉ. के. एम. गरडकर यांचे संशोधन : दुर्गम भागात, अगदी कमी प्रकाशातही सौर घट कार्यक्रम

शिवाजी विद्यापीठातील रसायनशास्त्र विभागातील प्रयोगशाळेत मेटल चॉल्कोजेनाईडचा वापर करून अधिकतम क्षमतेचा सौर घट शिवाजी विद्यापीठातील रसायनशास्त्र विभागातील डॉ. के. एम. गरडकर यांनी तयार केला आहे. फक्त शंभर रुपयाच्या खर्चात तयार केलेले हे सौर घट पाण्यातील रंगद्रव्याचे विघटन करतात. एवढेच नाही तर या सौर घटामुळे पाण्यातील बॅकटेरियाही मारतात. प्रयोगशाळेत सुरु असलेल्या या समाजोपयोगी संशोधनाला राज्य सरकार किंवा खासगी संस्थांकडून आर्थिक बळ मिळाले तर हे संशोधन सार्वजनिक करण्याचा संशोधक डॉ. के. एम. गरडकर यांचा मानस आहे.

अहिल्या परकाळे

कोल्हापूर

रंगद्रव्यसूप इलेक्ट्रोलाइट लागतो ज्यामुळे धातुवरती गंज निर्माण होऊन त्यांचा हास होतो. ही रंगद्रव्य अतिशय महागडे असल्याने हा सोलार घट सामान्य लोकांना परवडत नाही. त्यामुळे डॉ. गरडकर व त्यांच्या संशोधक विद्यार्थ्यांनी पर्यावरणपूरक पद्धतीने द्रवरूप रंगाएवजी मॉलि�ब्डनम सल्फाईड या स्थायू सेमीकंडक्टरचा वापर करून सेन्सिटिव्हेशन (रूपांतरीत) केले. सौर घटाची कार्यक्षमता वाढविली. तयार केलेला सौरघट हा स्थिर स्वरूपाचा असून जास्त काळ टिकणारा आहे. याच बरोबर सल्फाईड सल्फाईडचा वापर करून अतिशय कमी वेळेत मिवाईला ऑरेंज (रंगद्रव्य) यासारख्या द्रव्याचा सूर्यिकाशाच्या मदतीने

■ सौर घटाच्या माध्यमातून पाण्यातील रंगद्रव्याचे विघटन

■ समाजोपयोगी संशोधनाला आर्थिक बळाची गरज

वीस मिनिटाच्या आत विघटन होते. हा रंगद्रव्य मनुष्यप्राण्याला व वनस्पतीसाठी घातक असल्याने त्याचे विघटन होणे गरजेचे आहे. दुर्गम भागातही अगदी कमी प्रकाशात हा सौर घट आपली कार्यक्षमता दाखवतो. अशा प्रकारचे बहुउपयोगी संशोधन पहिल्यांदाच झाले असून याबदल

डॉ. गरडकर व संशोधक विद्यार्थ्यांचे सर्वत्र कौतुक होत आहे.

शेती उत्पादनात वाढ करण्यासाठी नेनो मटेरियल्सचा वापर

डॉ. गरडकर यांनी आपल्या प्रयोगशाळेत विविध नेनो मटेरियल्स तयार केली आहेत. यामध्ये झिंक ऑक्साईड, टिटेनियम ऑक्साईड, गोल्ड आणि सिल्वर नेनो पार्टिकल्स यांचा समावेश आहे. नेनो मटेरियल्सचा उपयोग त्यांनी रंग मिश्रित पाणी शुद्ध करणे,

कॅन्सरवरील उपचार तसेच बीज रोपण करण्यासाठी केला आहे. त्यात कृषी विभागातील नेनो मटेरियलचा वापर करून बीज उगवण प्रक्रिया हा शोध नव्याने सुरु केला आहे. या नविन तंत्रज्ञानामुळे कृषी उत्पादकता वाढल्याचे दिसून येत असून त्याचा उपयोग शेतकरी बांधवासाठी होणार आहे.

कॅन्सर सेल मारण्यासाठी सिल्वर गोल्डचा वापर
नेनो मटेरियल्समध्ये सिल्वर अँड गोल्डचा समावेश आहे सिल्वर अँड

गोल्डच्या पार्टिकलमध्ये पर्यावरण पूरक पद्धतीचा अवलंब करून अतिशय सूक्ष्म कण तयार केले आहेत. यामध्ये झाडाच्या पानापासून नेनोपार्टिकल्स करून त्याचा वापर ऑटीबॅक्टेरियल म्हणून उपयोग केला आहे. सिल्वर गोल्डचा वापर कॅन्सर सेल्स मारण्यासाठी देखील केला जातो. या संशोधनातून असे सिद्ध झाले आहे. गोल्डन पार्टिकल हे फक्त कॅन्सर सेल मारतात व नॉर्मल सेल्सना अजिबात इजा होत नाही हे गोल्डन पार्टिकलच्या कामाचे वैशिष्ट्य म्हणावे लागेल.

जागतिक संशोधनाच्या क्रमवारीत समावेश

डॉ. गरडकर हे रसायनशास्त्र अधिविभागात 2008 पासून प्राध्यापक म्हणून कार्यरत आहेत. औद्योगिक रसायनशास्त्र विभागात तीन वर्ष समन्वयक म्हणून काम पाहिले. जागतिक संशोधकांच्या क्रमवारीत दू पर्सेट्जमध्ये त्यांच्या संशोधनाचा समावेश आहे. शिवाजी विद्यापीठ अधिविभाग व संलग्न महाविद्यालयातील केले आहे.

पंचगंगा शृंगीकरणासाठी नेनो मटेरियलचा वापर

कारखान्याचे अशुद्ध पाणी तसेच कापड व्यावसायिकांकडून कपडे रंगवून उर्वरीत केमिकलयुक्त पाणी पंचगंगेत सोडले जाते. या रंगद्रव्यांमुळे मासे, जलधर प्राणी मरतात. एवढेच नाही तर जनावरे आणि माणसांनाही हे पाणी अपायकारक ठस शकते. रंगद्रव्याचे पाणी एकत्रित करून नेनो मटेरियलच्या मदतीने रंगद्रव्यांचे विघटन करून पाणी शुद्ध करता येते. शुद्ध केलेले पाणी पिणे व वापरासाठी उपयोगी ठस शकते.